DOMSTOLENS DOM (FØRSTE AFDELING)
AF 16. DECEMBER 1976 [1]

Letizia Perinciolo
mod Rådet for De europæiske Fællesskaber

Sag 124/75

Sammendrag

1. *Tjenestemænd — uarbejdsdygtighed — indsigelse — invaliditetsudvalg — høring — begrænsning til tilfælde af sygeorlov*
   (Tjenestemandsvedtægten, artikel 59)

2. *Tjenestemænd — søgsmål — administrativ retsakt — annullationspåstand — fordel for sagsøger — ingen — anbringende — forhaling — afvisning*
   (Tjenestemandsvedtægten, artikel 91)

3. *Tjenestemænd — invaliditet — udvalg — medlem — uenighed — flertalsafgørelse*
   (Tjenestemandsvedtægten, artikel 59)

4. *Tjenestemænd — disciplinær forfølgning — ansættelsesmyndighedens høring af den pågældende — bisidder — bistand — ret — ingen*
   (Tjenestemandsvedtægten, bilag IX, artikel 4)

1. Invaliditetsudvalget skal kun høres ved indsigelser, der vedrører sygeorlov.
2. Anbringendet om at en administrativ retsakt bør erklæres ugyldig, og at ansættelsesmyndigheden bør tilpligtes at omgøre den, er en forhaling af sagen, hvis sagsøger ikke kan få fordel af denne foranstaltning. Derfor kan dette anbringende ikke tages til følge.
3. Det kan ikke antages, at det medlem af et invaliditetsudvalg, der er udpeget af en af de pågældende, ved at nægte at underskrive kan blokere den foreskrevne fremgangsmåde og gøre det umuligt at anvende vedtægtens bestemmelser.
4. En indberettet tjenestemand har ikke ret til at give møde med en af ham udpeget bisidder ved ansættelsesmyndighedens høring.

I sag 124/75

LETIZIA PERINCIOLO, tidligere tjenestemand ved EF-Rådets generalsekretariat, boende i Etterbeek-Bruxelles, 11, rue Major Pétillon, repræsenteret og bistået

1 — Processprog: Fransk.

af advokaterne Thierry Vanderlinden og Patrick Van Damme, Bruxelles, med valgt adresse i Luxembourg hos advokat André Elvinger, 84, Grand Rue,

sagsøger,

mod

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER, repræsenteret af dets juridiske konsulent, Antonio Sacchettini, som befuldmægtiget, med valgt adresse i Luxembourg hos advokat J. Nicolaas Van den Houten, direktør for Den europæiske Investeringsbank's juridiske afdeling, 2, place de Metz,

sagsøgt,

vedrørende principalt annullation af sagsøgtes beslutning af 16. oktober 1972 om at indlede disciplinær forfølgning mod sagsøger og annullation af beslutningen af 25. februar 1975 om at fjerne sagsøgerinden fra tjenesten

har

DOMSTOLEN (første afdeling)

sammensat af: afdelingsformanden A. M. Donner, dommerne A. O'Keeffe og G. Bosco,

generaladvokat: G. Reischl
justitssekretær: A. Van Houtte

afsagt følgende

DOM

Sagsfremstilling

De faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb og parternes påstande samt søgsmålsgrunde og anbringender kan sammenfattes således:

I — Faktiske omstændigheder og retsforhandlingernes forløb

Sagsøgerinden, som er italienerinde, blev udnævnt til tjenestemand på prøve den 16. januar 1964 og fastansat i lønklasse C 4 fra den 16. juli s.å. Hun arbejdede som maskinskriverske i den italienske afdelings skrivestue indtil den 1. januar 1966.

Den 6. november 1965 var hun udsat for en rideulykke. På grund af dette uheld var hun i nogen tid fuldstændigt og senere delvist uarbejdsdygtig. Den 28. oktober 1968 blev det fastslået, at hendes

invaliditet var stationær, og invaliditetsgraden blev ansat til 15 % inden for rammerne af vedtægtens bestemmelser om forsikring mod ulykker i privatlivet. Da sagsøger havde efterveer efter dette uheld, blev hun behandlet af flere læger, som forbød hende hårdt arbejde og især maskinskrivning.

Fra den 1. januar 1966 til den 12. juli 1967 arbejdede sagsøgerinden i sprogafdelingens hovedskrivestue. Den 13. juli 1967 blev hun knyttet til »arkiv«-afdelingen i generaldirektorat V som maskinskriverske og kontorist. Den 23. marts 1969 blev hun forfremmet til lønklasse C 3 med virkning fra den 1. oktober 1968 og ansat i en stilling som sekretær med stenografi og maskinskrivning. Den 29. august 1970 anmodede hun om at blive overflyttet til en anden afdeling, »da arbejdet i 'arkiverne' krævede mere maskinskrivningsarbejde af hende end hendes helbredstilstand kunne klare«. Fra januar 1971 til januar 1972 arbejdede hun i bogholderiet. Administrationen lod hende herefter underkaste en lægeundersøgelse af institutionens rådgivende læge, som efter at have rådspurgt en speciallæge uden for institutionen og aflagt ed konkluderede, at sagsøgeren var i stand til at udføre maskinskrivningsarbejde.

Ved skrivelse af 24. maj 1972 stillede direktøren for administrationen atter sagsøgerinden til rådighed for maskinskrivningsafdelingen som sekretær med stenografi og maskinskrivning. Da sagsøgerinden ved skrivelse af samme dag protesterede mod denne beslutning, bekræftede direktøren for administrationen den 2. juni 1972, at afgørelsen stod ved magt. Da sagsøgerinden undlod at efterkomme beslutningen, men fortsat mødte på sit gamle kontor, anså ansættelsesmyndigheden denne adfærd som en ubeføjet udeblivelse og lod ved beslutning af 20. juni 1972 tjenestemandsvedtægtens artikel 60 finde anvendelse. Myndigheden meddelte sagsøgerinden, at den ville indlede disciplinær forfølgning mod hende, såfremt hun fortsat nægtede at overtage sin nye post.

Sagsøgerinden anlagde den 16. august og den 20. oktober 1972 to sager ved Domstolen om annullation af henholdsvis afgørelsen vedrørende sagsøgerindens placering og foranstaltningen i henhold til vedtægtens artikel 60. Domstolen (1. afdeling) frifandt i den første sag og afviste den anden (forenede sager 58 og 75/72, Sml. 1973, s. 511).

Ansættelsesmyndigheden indledte den 16. oktober 1972 en disciplinærsag mod sagsøgerinden på grund af overtrædelse af lydighedspligten (vedtægtens artikel 21, stk. 3, sidste pkt) og pligten til altid at stå til rådighed for institutionen (vedtægtens artikel 55, stk. 1).

I sin udtalelse af 4. juli 1973 anbefalede disciplinærrådet, at der, for at sætte myndigheden i stand til at vælge mellem de to løsninger, som det foreslog den (begrænsning af den disciplinære sanktion til en irettesættelse, hvis sagsøgerinden viste vilje til at efterkomme afgørelsen vedrørende hendes placering, eller hvis hun tog sin afsked; fjernelse fra tjenesten, hvis hun opretholdt sit afslag), blev foranstaltet en lægeundersøgelse af sagsøgerinden med henblik på at bestemme hendes øjeblikkelige helbredstilstand. Denne lægeundersøgelse fandt sted den 25. juli 1973 og resulterede i, at hun blev fundet tjenestedygtig.

Men da sagsøgerinden havde forelagt en attest fra en specialist, som hun selv havde konsulteret, besluttede sagsøgte, at der skulle foretages en supplerende kontrakdiktorisk lægeundersøgelse. Med henblik herpå udpegede administrationen dr. Castiaux, sagsøgerinden dr. Avanzo, og de to udnævnte læger enedes om dr. Godenne som tredje læge. Ved skrivelse af 2. januar 1975 tilstillede dr. Castiaux institutionen lægeattesten, som gik ud på, at sagsøgerinden var tjenestedygtig, men den var kun underskrevet af dr. Godenne og ham selv, da dr. Avanzo havde nægtet at skrive under. Attesten blev forelagt sagsøgerinden, hvis bemærkninger Rådets generalsekretær påhørte den 29. januar

1975. Den 24. februar 1975 blev sagsøgerinden fjernet fra tjenesten med virkning fra den 1. marts s.å.

Den 20. maj 1975 indbragte sagsøgerinden i medfør af vedtægtens artikel 90, stk. 2 en klage over beslutningen om hendes fjernelse fra tjenesten.

Da administrationen ikke besvarede denne klage inden for fire måneder, indgav sagsøgerinden i henhold til vedtægtens artikel 91 nærværende søgsmål, som er indgået til Domstolens justitskontor den 17. december 1975. På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen (første afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

II — Parternes påstande

Sagsøgerinden har for Domstolen nedlagt påstand om følgende:

1. myndighedens beslutning af 17. oktober 1972 om at indlede disciplinær forfølgning mod sagsøgerinden annulleres
2. hele den disciplinære forfølgning erklæres ugyldig på grund af formmangler, og disciplinærrådets udtalelse af 4. juli 1973 annulleres;
3. lægeerklæringen af 21. november 1974 vedrørende sagsøgerindens helbredstilstand erklæres ugyldig og frakendes lægevidenskabelig værdi;
4. generalsekretærens høring af sagsøgerinden den 29. januar 1975 erklæres ugyldig på grund af manglende hensyntagen til hendes rettigheder som anklaget;
5. beslutningen af 24. februar 1975 (nr. 146/75) om fjernelse fra tjenesten annulleres derfor, og det kendes for ret, at sagsøgerinden fra den 1. marts 1975 skal genansættes i lønklasse C 3 i Rådets generalsekretariat med alle sine tjenestemandsrettigheder i behold;
6. modparten dømmes til at afholde sagens udgifter og omkostninger.

Sagsøgte har for Domstolen nedlagt påstand om følgende:

1. sagsøgte frifindes for sagsøgerindens påstand om annullation af beslutningen af 24. februar 1975 (nr. 146/75) om fjernelse fra tjenesten og om, at »det kendes for ret, at sagsøgerinden fra den 1. marts 1975 genansættes i lønklasse C 3 i Rådets generalsekretariat med alle sine tjenestemandsrettigheder i behold«;
2. sagsøgerindens øvrige påstande afvises, susidiært frifindes sagsøgte;
3. sagsøgerinden pålægges sagsomkostningerne, for så vidt som de ikke i henhold til procesreglementets artikler 70 og 95 skal afholdes af sagsøgte.

III — Parternes søgsmålsgrunde og anbringender

a) Vedrørende formaliteten

Rådet har anført, at kun påstanden om annullation af beslutningen om fjernelse fra tjenesten kan antages til realitetsbehandling. Derimod er fristen overskredet for så vidt angår beslutningen af 16. oktober 1972. Med hensyn til de øvrige anfægtede retsakter er disse ikke vedtaget af ansættelsesmyndigheden. Men da der er tale om retsakter som forberedelse til den anfægtede beslutning, henholder Rådet sig til Domstolens afgørelse på dette punkt.

Sagsøgerinden har anført, at ansættelsesmyndigheden burde have været opmærksom på ulovlighederne i forbindelse med proceduren for disciplinærrådet og altså må holdes ansvarlig for disse ulovligheder.

Rådet har svaret, at disse anbringender overhovedet ikke tager hensyn til det særdeles klare indhold af vedtægtens artikel 90.

b) Vedrørende den første søgsmålsgrund

Sagsøgerinden har anført, at administrationen burde have hørt invaliditetsudval-

get (vedtægtens artikel 59, stk. 3), inden den fastslog, at der forelå en »ubeføjet udeblivelse«. Lovgiver har med indførelsen af dette udvalg indstiftet en procedure, hvorved alle indsigelser vedrørende retten til sygeorlov kan løses kontradiktorisk. Invaliditetsudvalget burde altså have været hørt, inden sagen blev indbragt for disciplinærrådet, og dettes udtalelse er ugyldig.

Sagsøgte har svaret, at de i disciplinærrådets udtalelse anførte ikke-overholdelser, nemlig krænkelse af lydighedspligten og pligten til altid at stå til rådighed for institutionen, var oprindelsen til de sager, som sagøgerinden anlagde henholdsvis den 16. august og den 20. oktober 1972. Af Domstolens dom i disse sager kan der drages følgende konklusioner:

- artikel 59, stk. 3 kan ikke påberåbes over for en overordnet i tilfælde af en lydighedsnægtelse, som er motiveret af helbredsårsager;
- en tjenestemand, som ikke af helbredsmæssige grunde mener at kunne adføre de arbejdsopgaver, som er pålagt ham, har pligt til at møde på sit arbejde og udføre de nævnte arbejdsopgaver, mens han venter på en ny placering;
- en tjenestemands udeblivelse under sådanne omstændigheder i tilslutning til en fremlæggelse af lægeattester er ikke tilladt.

Under sådanne betingelser udsatte sagsøgerinden i den nuværende sag sig for en disciplinærsanktion i medfør af vedtægtens artikel 86, og da hun forud var blevet hørt, var der ingen juridiske hindringer for at indbringe sagen for disciplinærrådet.

Sagsøgerinden har svaret, at Rådet ikke kan hævde, at der er sket overtrædelse af vedtægtens artikler 21, stk. 3 og 55. Thi:

- rapporten fra sepciallægen uden for institutionen er ikke blevet fremsendt til dr. D'Avanzo, den læge som behandler sagsøgerinden, hvilket udgør en krænkelse af en anklagets rettigheder og strider mod almindelige retsprincipper;
- vedtægten tillader ikke, at der indhentes udtalelser fra en læge udenfor;
- ifølge Domstolens (II. afdelings) dom i de forenede sager 42 og 62/74 (Sml. 1975, s. 871) er det »en nødvendig forudsætning for dens [vedtægtens artikel 59, nr. 3] anvendelse, at der foreligger en indsigelse, som ikke er endeligt afgjort«. I den foreliggende sag er det imidlertid klart, at der var tale om en indsigelse fra det tidspunkt, da sagsøgte besluttede at placere sagsøgerinden i hovedskrivestuen i den italienske sektion, selv om udtalelserne fra de læger, som behandlede sagsøgerinden, frarådede noget sådant;
- modsat generaladvokat Warner's forslag til afgørelse og Domstolens overfor anførte dom i de forenede sager 58 og 75/72 forfægter sagsøgte den tanke, at enhver tjenestemand i Fællesskaberne har krav på som led i sit hverv at få overdraget »et arbejde, som er foreneligt med hans helbredstilstand«. Den funktion, der er tildelt invaliditetsudvalget, lader ingen tvivl tilbage om, at sagsøgerinden kan kræve, at det bliver hørt med henblik på at få afgjort ud fra lægevidenskabelige kriterier, hvilke arbejdsopgaver hun fysisk er i stand til at bestride.

Rådet har hertil svaret, at det kun er ved oprettelse af et invaliditetsudvalg i henhold til vedtægtens bestemmelser, at der kan ske en kollegial undersøgelse af de konklusioner, som er fremkommet af de foretagne undersøgelser. Enhver afgørelse fra en lægelig konsulent om indhentning af en udtalelse fra en specialist i tilfælde af, at der er tvivl om en sygdom, er ubestrideligt i tjenestemandens interesse. Der er altså tale om en yderligere garanti for tjenestemanden. En overgivelse af rapporten til sagsøgerindens læge havde kun været rimelig, såfremt der var nedsat et invaliditetsudvalg.

Den ovenfor anførte dom i de forenede sager 58 og 75/72 udelukker, at der kan kræves nedsat et invaliditetsudvalg i en sag, hvor der foreligger sådanne indsigelser mod at arbejde i maskinskrivnings-

afdelingen, som sagsøgerinden har rejst af helbredsmæssige grunde. Under sådanne omstændigheder kan tjenestemanden i henhold til kendelsen i sag 75/72 (Recueil 1972, s. 1203) ikke, »uden for tilfælde af materiel umulighed anføre sin påståede invaliditet som tilstrækkelig grund til at udeblive fra arbejdet uden tilladelse fra ansættelsesmyndigheden«.

Beslutningen om at iværksætte en supplerende lægelig undersøgelse ud over disciplinærrådets forslag blev truffet af forsigtighedsgrunde. Da den ikke var en følge af vedtægtsmæssige forpligtelser, udgjorde den på ingen måde en indrømmelse af, at sagsøgerinden havde krav på nedsættelse af et invaliditetsudvalg. Myndigheden var altså i fuld overensstemmelse med Domstolens retspraksis i de forenede sager 58 og 75/72.

c) Vedrørende den anden søgsmålsgrund

Sagsøgerinden har anført, at disciplinærsagen lider af en formmangel, fordi et af disciplinærrådets medlemmer var fraværende fra den 5. december 1972. Da lovgiver har foreskrevet, at medlemmerne i dette råd skal udpeges fra to lister, udgør det pågældende råd i det enkelte tilfælde et repræsentativt udsnit af forskellige interesser: myndigheden og personaleudvalget; et rådsmedlems langvarige fravær skader alvorligt den uafhængighed og upartiskhed, som rådet skal udvise.

Rådet har påpeget, hvorfor disciplinærrådet ikke anså det for nødvendigt at erstatte det medlem, som af arbejdsmæssige grunde var forhindret i at deltage i møderne, og har anført, at:

— vedtægten ikke nødvendigvis kræver en sådan erstatning;
— den måde, hvorpå medlemmet udpeges, ikke er ensbetydende med, at disciplinærrådet er et organ, hvori forskellige interesser skal være repræsenteret ligeligt;
— en erstatning af det forhindrede medlem ville have været ensbetydende med en beklagelig forsinkelse af sagen, som da nødvendigvis måtte begynde forfra.

Sagsøgerinden har svaret ved at stille følgende to spørgsmål:

— havde disciplinærrådet i mangel af en formel bestemmelse ret til at udtale sig om hensigtsmæssigheden af at erstatte det forhindrede medlem?
— er disciplinærrådets begrundelse for ikke at erstatte det forhindrede medlem berettiget?

Uddrag af *Rådets* opfattelse:

— disciplinærrådet havde ret til at udtale sig om hensigtsmæssigheden af at erstatte et af dets medlemmer, som var forhindret, med forbehold af Domstolens senere kontrol!
— det er ikke nogen væsentlig formmangel ved disciplinærsagen, at et af disciplinærrådets medlemmer fra en vis dato ikke kan deltage i disciplinærrådets drøftelser; ifølge doktrinen og retspraksis i de medlemsstater, som har en lignende ordning for disciplinærsager som Fællesskaberne, er det kun i tilfælde af, at reglerne om quorum ikke er overholdt, at sammensætningen af disciplinærrådet betragtes som ulovlig;
— sagsøgerinden kan under ingen omstændigheder påberåbe sig en fejl i sagsbehandlingen, fordi hun ikke er i stand til at bevise, at hun har lidt skade herved.

d) Vedrørende den tredje søgsmålsgrund

Sagsøgerinden har nedlagt påstand om, at den lægerapport, som blev resultatet af den kontradiktoriske undersøgelse, annulleres og frakendes videnskabelig værdi:

— dr. Godenne udpeges normalt af det forsikringsselskab, som Fællesskaberne har indgået forsikringsaftale med. Han er derfor inhabil;
— rapporten er ufuldstændig: den nævner ikke en udtalelse af 26. november 1973 fra dr. Michez, som dr. D'Avanzo har bekendtgjort for de to øvrige læger. Ej heller indeholder rapporten udtalelser fra to andre læger, som har behandlet sagsøgerinden;
— den læge, som behandler sagsøgerinden, har ikke underskrevet rapporten.

Rådet har først svaret, at denne søgsmålsgrund ikke kan angå overtrædelse af en fællesskabsbestemmelse, da der ikke findes nogen bestemmelse, hvorefter der i tilfælde af tilsidesættelse af vedtægtsmæssige forpligtelser skal foretages en lægeundersøgelse. Vil der da være tale om magtfordrejning, i det omfang ansættelsesmyndigheden støtter sig på en lægeundersøgelse, som er uden videnskabelig værdi?

— den pågældende læge er ikke inhabil, erftersom han er udpeget af to andre læger i fællesskab;
— de rapporter, som sagsøgerinden har nævnt, er blevet fremsendt til dr. Godenne og. dr. Castiaux;
— i den ovennævnte dom i de forenede sager 42 og 62/74 fandt Domstolen det uantageligt, at et af en part udpeget medlem af et invaliditetsudvalg skulle kunne hindre anvendelsen af vedtægtsbestemmelserne, og statuerede derfor, at en undersøgelsesrapport, som er udtryk for opfattelsen hos flertallet af medlemmerne i et sådant udvalg er gyldig.

Sagsøgerinden har svaret, at den myndighed, som havde anmodet om lægeerklæringen, burde have gjort opmærksom på, at visse lægelige udtalelser til gunst for sagsøgerinden var udeladt. Myndigheden burde enten have bestemt, at lægeerklæringen var ugyldig, og fjernet den fra sagen eller foranstaltet endnu en lægeundersøgelse.

Dr. D'Avanzo nægtede at underskrive erklæringen af lægelige hensyn. Han har nemlig erklæret: »Her er min mening i sagen Perinciolo: efter professor Michez, dr. Taimont's og dr. Fosset's opfattelse lider hun af Barré-Liéou's sygdom. Den samme opfattelse har nogle specialister, som hun har konsulteret i Italien. Jeg tilslutter mig denne opfattelse.«

I de to sager, som sagsøgerinden har nævnt, drejede det sig om en udtalelse fra invaliditetsudvalget, som var blevet hørt i medfør af artikel 59. Men i den foreliggende sag har sagsøgerinden selv anført, at det drejer sig om en kontradiktorisk lægelig procedure, som ikke er tænkt at skulle være en sag, hvorunder invaliditetsudvalget høres.

På det tidspunkt, da dr. D'Avanzo nægtede at underskrive lægeerklæringen, kunne han ikke forudse de betydelige, juridiske følger af denne nægtelse, eftersom Domstolen først den 12. marts og den 9. juli 1975 statuerede, hvorledes retsstillingen var i en sådan situation.

Rådet har hertil svaret, at det er vanskeligt at forstå, hvorledes en erklæring fra et specialistudvalg, som har til formål at afgøre, om sagsøgerinden »er egnet til at udføre de opgaver, som er forbundet med hendes stilling som sekretær med stenografi og maskinskrivning i maskinskrivningsafdelingen«, kan bedømmes som værende »uden videnskabelig værdi«, fordi den ikke udtrykkeligt indeholder en udtalelse fra den ene eller den anden af sagsøgerindens læger, eller fordi den, set fra sagsøgerindens synspunkt, lægger for megen eller for lidt vægt på den ene eller den anden af disse lægers vurderinger.

Da bestemmelserne i vedtægtens bilag II, afdeling 4 om sammensætningen og fremgangsmåden ved et udvalgs undersøgelse af lægeligt materiale fuldt ud er blevet overholdt, er det vanskeligt at forstå, hvorledes den omstændighed, at benævnelsen »invaliditetsudvalg« er udeladt, har kunnet forvolde sagsøgerinden nogen som helst skade. Endvidere er kravene til en ensartet anvendelse af vedtægten og til almindelig sund fornuft til hinder for, at det snart kan accepteres og snart ikke accepteres, at et medlem af et lovligt nedsat udvalg nægter at skrive under.

Det er ved oprettelsen af et sådant udvalg, at sagsøgerinden har ret til at omgærde sig med alle nødvendige garantier; da fremgangsmåden ved udvalgets oprettelse ikke har været genstand for nogen indsigelse fra sagsøgerindens side, er det den vurdering, som udvalgets flertal har

afgivet, der skal betragtes »som gyldig i vedtægtens forstand med alle de deraf flydende retlige konsekvenser« (dom i sag 31/71, Sml. 1975, s. 344, præmis nr. 14).

e) Vedrørende den fjerde søgsmålsgrund

Sagsøgeren har anført, at generalsekretæren under høringen den 29. januar 1975 nægtede hendes sagfører at udtale sig: anklagets rettigheder blev krænket (jf. bilag IX vedrørende disciplinærsagen).

Rådet har svaret, at vedtægtens bestemmelser om disciplinær forfølgning udtrykkeligt tillægger tjenestemanden ret til at give møde med en besidder, hvilket kan ske »for disciplinærrådet«. Derimod var der ingen som helst vedtægtsmæssig forpligtelse til at indkalde sagsøgerindens forsvarer til afhøringen den 29. januar 1975. Sagsøgerindens advokat var alligevel til stede under denne afhøring, og det fremgår af det referat i sagsmappen, som generaldirektøren udarbejdede den 30. januar 1975, at forsvareren havde lejlighed til at udtrykke sit synspunkt.

Sagsøgerinden har afgivet et langt svar om anklagets rettigheder og nødvendigheden af at tillade bistand fra en advokat, også selv om de gældende bestemmelser er tavse på dette punkt.

Rådet har hertil svaret, at det ikke er det spørgsmål, der skal afgøres i den foreliggende sag.

Parterne har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 27. oktober 1976.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 25. oktober 1976.

Præmisser

1 Ved stævning, indgået til Domstolens justitskontor den 17. december 1975, har sagsøgerinden, som den 16. januar 1964 ansattes i Rådets tjeneste og den 16. juli samme år blev fastansat som tjenestemand i lønklasse C 4 som maskinskriverske, principalt nedlagt påstand om annullation af sagsøgtes beslutning af 16. oktober 1972 om at indlede disciplinær forfølgning mod hende og af beslutningen af 24. februar 1975 om at fjerne hende fra tjenesten.

2 Efter et rideuheld blev sagsøgerinden på grundlag af vedtægtens regler om forsikring mod ulykker i privatlivet erklæret for 15 % vedvarende invalid;

3 efter at sagsøgerinden havde anmodet om at blive fritaget for maskinskrivningsarbejde, »som ikke kunne forenes med hendes helbredstilstand«, blev hun fra januar 1971 til januar 1972 overflyttet til bogholderiet;

4 da en lægeundersøgelse foretaget af institutionens rådgivende læge og af en specialist, som sagsøgerinden havde konsulteret, konkluderede i, at sagsøgerin-

den var egnet til at udføre maskinskrivningsarbejde, blev hun ved skrivelse af 24. maj 1972 igen stillet til rådighed for maskinskrivningsafdelingen.

5 Efter at sagsøgerinden havde nægtet at genoptage sit tidligere arbejde, indledte ansættelsesmyndigheden den 16. oktober 1972 en disciplinær forfølgning, idet den beskyldte hende for at overtræde lydighedspligten (vedtægtens artikel 21, stk. 3) og pligten til altid at stå til rådighed for institutionen (vedtægtens artikel 55, stk. 1).

6 Det af sagsøgte sammenkaldte disciplinærråd anbefalede i sin udtalelse af 4. juli 1973 at lade sagsøgerinden gennemgå en ny lægeundersøgelse;

7 denne undersøgelse fandt sted den 25. juli 1973, men efter at sagsøgerinden havde fremlagt en udtalelse fra en specialist, som hun selv havde konsulteret, besluttede sagsøgte at foranstalte en supplerende kontradiktorisk lægeundersøgelse;

8 administrationen udpegede med henblik på denne undersøgelse dr. Castiaux, sagsøgerinden dr. d'Avanzo, og de to udpegde læger enedes om dr. Godenne som tredje læge;

9 konklusionen af lægeerklæringen, som dr. d'Avanzo nægtede at underskrive, var, at sagsøgerinden var i stand til at udføre maskinskrivningsarbejde.

Vedrørende formaliteten

10 Sagsøgerinden har i stævningen nedlagt påstand om, at Domstolen:

1. »annullerer ansættelsesmyndighedens beslutning af 16. oktober 1972 om at indlede disciplinær forfølgning mod sagsøgerinden;

2. erklærer hele den disciplinære forfølgning ugyldig på grund af formmangler og annullerer disciplinærrådets udtalelse af 4. juli 1973;

3. annullerer lægeerklæringen af 22. november 1974 vedrørende sagsøgerindens helbredstilstand og frakender den tilstrækkelig videnskabelig værdi;

4. erklærer generalsekretærens høring af sagsøgerinden den 29. januar 1975 ugyldig på grund af krænkelse af en anklagets rettigheder;

5. følgelig annullerer beslutningen af 24. februar 1975 (nr. 146/75) om fjernelse fra tjenesten og kender for ret, at sagsøgerinden fra den 1. marts 1975 skal genansættes i lønklasse C 3 i Rådets generalsekretariat med alle sine tjenestemandsrettigheder i behold«.

11 Rådet har indvendt, at alle andre påstande end den, som går ud på annullation af beslutningen om fjernelse fra tjenesten, må afvises;

12 sagsøgerinden har imidlertid i sin replik kun anført denne ene påstand og har tilføjet, at de øvrige kun skal betragtes som søgsmålsgrunde;

13 påstanden om afvisning er herefter blevet uden genstand.

Vedrørende realiteten

14 Sagsøgerinden har først anført, at administrationen i henhold til tjenestemandsvedtægtens artikel 59, stk. 3 burde have forelagt sagen for invaliditetsudvalget, inden den sammenkaldte disciplinærrådet;

15 hun hævder under henvisning til de lægeattester, som hun har fremlagt, at administrationen ikke har haft ret til at kræve, at hun skulle acceptere at arbejde i skrivestuen;

16 tværtimod burde administrationen som følge af uoverensstemmelsen mellem på den ene side udtalelsen fra administrationens læge og fra den specialist, som administrationen konsulterede, og på den anden side de attester, som sagsøgerinden fremlagde, have forelagt sagen for invaliditetsudvalget i henhold til vedtægtens artikel 59, stk. 3.

17 Vedtægtens artikel 59 angår dels sygeorlov for den tjenestemand, som er forhindret i at udføre sit arbejde på grund af sygdom eller ulykke, dels beordret sygeorlov efter beslutning fra institutionen;

18 derfor kan denne artikels stykke 3, der bestemmer, at invaliditetsudvalget skal høres, hvis der rejses indsigelse, kun angå tilfælde af sygeorlov, uden at der hermed er taget stilling til, hvorvidt den kun angår det tilfælde, der omhandles i artiklens stykke 2, eller tillige det, der er nævnt i stykke 1;

19 for så vidt angår den foreliggende sag er det tilstrækkeligt at konstatere, at denne ikke vedrører sagsøgerindens sygeorlov, men den situation, der er opstået som følge af de indsigelser, som sagsøgerinden under henvisning til sin helbredstilstand har rejst mod sin placering i skrivestuen;

20 artikel 59, og navnlig dens stykke 3, omhandler under ingen omstændigheder, en sådan situation og kan derfor ikke påberåbes i den foreliggende sag.

21 Sagsøgerinden har endvidere rejst indsigelse mod den fremgangsmåde, som disciplinærrådet har fulgt, og har krævet annullation af dets udtalelse, idet et af rådets medlemmer var fraværende fra og med den 5. december 1972 og ikke skrev under på rådets udtalelse.

22 Selv om de af sagsøgerinden påberåbte omstændigheder synes at vise, at udarbejdelsen og vedtagelsen af disciplinærrådets udtalelse lider af retlige mangler, har dette forhold imidlertid ikke kunnet skade hende;

23 udtalelsen giver hende nemlig i det væsentlige medhold i hendes klager, for så vidt som rådet, efter at have foreslået to alternative løsninger, anbefaler »at lade frk. Perinciolo gennemgå en lægeundersøgelse for herigennem at få konstateret hendes aktuelle helbredstilstand«;

24 rådet, som ikke selv kan afgive bedømmelser af lægelig karakter, lod således faktisk sin afgørelse af, om sagsøgerindens klager var begrundede, bero på resultatet af en ny lægeundersøgelse;

25 eftersom ansættelsesmyndigheden fulgte anbefalingen og foranstaltede et lægeudvalg nedsat, blev udfaldet af den disciplinære forfølgning fuldt ud så gunstigt for sagsøgerinden, som det under de foreliggende omstændigheder kunne blive.

26 Under disse betingelser er anbringendet om, at den disciplinære forfølgning bør erklæres ugyldig, og at ansættelsesmyndigheden bør tilpligtes at omgøre den, egnet til unødigt at forhale sagen, fordi det står fast, at sagsøgerinden ikke ville få fordel af en sådan foranstaltning;

27 derfor kan dette anbringende ikke tages til følge.

28 Sagsøgerinden har endvidere anført, at erklæringen fra det lægeudvalg, som var nedsat på foranledning af generalsekretæren for at bedømme sagsøgerindens egnethed til at udføre maskinskrivningsarbejde, bør betragtes som ugyldig, fordi:

1. et af dette udvalgs medlemmer sædvanligvis udpeges af det forsikringsselskab, hos hvilket Fællesskabernes tjenestemænd er forsikret mod ulykker i privatlivet, og denne person derfor er inhabil;
2. rapporten ikke indeholder en detaljeret redegørelse for visse specialistudtalelser, som sagsøgerinden har fremlagt;
3. erklæringen ikke er uderskrevet af dr. d'Avanzo.

29 Med hensyn til det første klagepunkt fremgår det ikke af de påberåbte omstændigheder, at der foreligger inhabilitet, da lægeudvalgets opgave har været at afgive en udtalelse til generalsekretæren om sagsøgerindens tjenstdygtighed, et spørgsmål, som ikke henhører under et forsikringsselskabs ansvarsområde;

30 i øvrigt blev den pågældende læge valgt i fællesskab af de læger, som Rådet og sagsøgerinden havde udpeget.

31 Med hensyn til det andet klagepunkt var det ikke nødvendigt, at erklæringen fra lægeudvalget henviste til et dokument, som var forelagt udvalget, idet formålet med en sådan erklæring er at forsyne ansættelsesmyndigheden med oplysninger om den pågældende persons helbredstilstand.

32 Med hensyn til den manglende underskrift fremgår det af den sagkyndige udtalelse, at medlemmerne af lægeudvalget har medvirket på de forskellige trin af udarbejdelsen af denne udtalelse og at det først var i det øjeblik, da resultatet skulle redigeres, at dr. d'Avanzo nægtede at deltage i arbejdet;

33 det kan ikke antages, at det medlem af et invaliditetsudvalg, der er udpeget af en af de pågældende, ved at nægte at underskrive kan blokere den foreskrevne fremgangsmåde og gøre det umuligt at anvende vedtægtens bestemmelser;

34 derfor kan anbringendet vedrørende gyldigheden af erklæringen fra lægeudvalget ikke tages til følge.

35 Sagsøgerinden har endelig anført, at generalsekretæren under afhøringen af hende den 29. januar 1975 i strid med en anklagets rettigheder og vedtægtens bilag IX om disciplinær forfølgning har nægtet hendes advokat at indgive indlæg.

36 Ifølge artikel 4 i bilag IX har den indberettede tjenestemand ret til at give møde for disciplinærrådet med en af ham udpeget bisidder, men der er ikke indrømmet tjenestemanden nogen tilsvarende ret ved ansættelsesmyndighedens afhøring;

37 herefter savner dette anbringende fornødent grundlag.

Vedrørende sagsomkostningerne

38 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2 dømmes den part, der taber sagen, til at afholde sagsomkostningerne;

39 sagøgerinden har tabt sagen;

40 imidlertid bærer institutionerne i henhold til artikel 70 i procesreglementet selv de af dem afholdte udgifter i sager anlagt af Fællesskabernes ansatte.

På grundlag af disse præmisser,

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (første afdeling)

1. Sagsøgte frifindes.

2. Hver part bærer sine egne sagsomkostninger.

Donner O'Keeffe Bosco

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 16. december 1976.

A. Van Houtte
Justitssekretær

A. M. Donner
Formand for første afdeling

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT G. REISCHL FREMSAT DEN 25. NOVEMBER 1976 [1]

Høje Ret.

I den sag, som jeg i dag skal tage stilling til, drejer det sig især om sagsøgerindens afskedigelse fra tjenesten ved Rådet for De europæiske Fællesskaber, som blev besluttet efter en mod hende gennemført disciplinær forfølgning.

Sagens faktiske omstændigheder er til dels bekendt fra sager, som sagsøgerinden tidligere har anlagt mod Ministerrådet (sagerne 58 og 75/72). Jeg behøver nu hertil kun i korthed at bringe følgende i erindring:

Sagsøgerinden ansattes i Fællesskabernes tjeneste i januar 1964, og den 16. juli 1964 blev hun udnævnt til tjenestemand ved Rådet i lønklasse C 4. Hun arbejdede først som maskinskriverske. I november 1965 kom hun ud for en rideulykke. Inden for rammerne af den i tjenestemandsvedtægten omhandlede forsikring mod ulykker i privatlivet blev det i oktober 1968 fastslået, at sagsøgerindens invaliditet var vedvarende, og invaliditetsgraden ansattes til 15 %.

Allerede inden, nemlig fra den 13. juli 1967, havde hun arbejdet i Rådets arkiv som maskinskriverske og kontorist. I tidsrummet fra januar 1971 til januar 1972 var hun beskæftiget i bogholderiet. Da hun — som Rådet har forklaret: af organisatoriske årsager — ikke kunne fortsætte med dette arbejde, overvejedes det at overflytte sagsøgerinden til den centrale skrivestue. Sagsøgerinden afslog dette med den begrundelse, at det af helbredsmæssige grunde ikke var muligt for hende at udføre maskinskrivningsarbejde. Som følge heraf undersøgtes hun af Rådets lægekonsulent, som også inddrog en specialist i undersøgelsen. Lægernes konklusion var, at sagsøgerinden var i stand til at udføre maskinskrivningsarbejde, og denne konklusion opretholdtes, efter at sagsøgerinden havde forelagt en lægeerklæring med modsat indhold. Herefter blev sagsøgerinden ved skrivelse af 24. maj 1972 stillet til rådighed for maskinskrivningsafdelingen. Sagsøgerinden efterkom dog ikke denne afgørelse, men mødte fortsat på sit tidligere kontor i Rådets sekretariat.

1 — Oversat fra tysk.